

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológiai tanácsadás és beavatkozás Tanácsadó szakpszichológus, kód: 263402 Nevelési-, iskolai- és karrier tanácsadó szakpszichológus, kód: 263407 Iskolapszichológus, kód: 263414

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Az iskolai tanácsadás elmélete és gyakorlata						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő, adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					45
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					2
Más tevékenységek: önkéntes tevékenységekben való részvétel veszélyeztetett vagy sérülékeny gyerekekkel					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	112				
3.8 A félév össz-óraszám	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Előadóterem, audio-vizuális felszerelés
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Pszichológus alapképzésen elsajátított kompetenciák megléte

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Jelenlét
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Jelenlét

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>A gyakorlatok során a hallgatók már meglévő pedagógiai tapasztalataira is építve, a tanári pályán előforduló nehéz helyzeteket, konfliktusokat dolgozunk fel szituációs játékok és kétszemélyes helyzetgyakorlatok segítségével. Az élményszerű feldolgozás során leggyakrabban felmerülő és feldolgozandó témák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szakember személyiségének és önismeretének szerepe egyes problémahelyzetek megoldásában • felvett szerepek és a tanár személyiségének hiteles megnyilvánulásai a tanár-diák kapcsolatban • a diákok magánéleti és iskolai problémáinak felismerése, azok hatékony kezelése • segítő-fejlesztő kapcsolat kiépítése a tanulókkal
Transzverzális kompetenciák	<p>A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén</p> <ul style="list-style-type: none"> • az interperszonális történések iránti érzékenység növelése • mások meghallgatásának és megértésének képessége • a problémás viselkedés háttérében lévő okok felismerésének képessége • empátia, mások igényeinek, szükségleteinek felismerése • az önreflexió, általában a reflexivitás gyakorlása • hatékony kommunikációs és konfliktusmegoldó készség fejlesztés

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>A gyakorlatok során a hallgatók már meglévő tapasztalataira is építve, a tanári pályán előforduló helyzetek megoldására vonatkozó tanácsadási technikákat dolgozunk fel szituációs játékok és kétszemélyes helyzetgyakorlatok segítségével. Az élményszerű feldolgozás során leggyakrabban felmerülő és feldolgozandó témák:</p> <p>A hatékonyság fejlesztésére vonatkozó alap-fogalmak, elvek és módszerek ismerete, megértése</p> <p>A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alapszabványok és elvek alkalmazása felügyelet alatt</p>
--------------------------------------	--

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A területre vonatkozó szaknyelven megfelelően alkalmazni az elveket, elméleteket és alapvető módszereket • A hatékonyságot fejlesztő modellek szerkesztése a főbb elméleti és kísérleti megközelítések felhasználásával • Prevenációs terv kidolgozása a megfelelő különböző kutatási módszerek azonosításával és alkalmazásával, a vizsgált fenomen függvényében • Az információk minőségének értékelése és a fogalmak ierarhizálása, a terület, terjedelem és meghatározás alapján, ugyanakkor a a kontextusnak elvárásainak megfelelően • A probléma helyzetek megoldása többszintű elemzés alapján, a megoldások és/vagy alternatívák felméréssel, a sztereotip helyzetek elkerülésével
-------------------------------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A tanácsadás történeti áttekintése. Elméleti alapok	Interaktív előadás	
2. Fogalmi differenciálások: pszichoterápia, tanácsadás, coaching	Interaktív előadás	
3. Tanácsadási modellek elméleti alapjai	Interaktív előadás	
4. A tanácsadás céljai, típusai, célcsoportok	Interaktív előadás	
5. Tanácsadói kompetenciák	Interaktív előadás	
6. Tanácsadási kapcsolatok	Interaktív előadás	
7. A tanácsadás folyamata	Interaktív előadás	
8. Tanácsadási stratégiák	Interaktív előadás	
9. A tanácsadásban alkalmazott módszerek: egyéni módszerek	Interaktív előadás	
10. A tanácsadásban alkalmazott módszerek: csoportos módszerek	Interaktív előadás	
11. Figyelési technikák	Interaktív előadás	
12. Befolyásolás	Interaktív előadás	
13. Mérlegelési eljárások	Interaktív előadás	
14. Etikai, jogi, morális kérdések	Interaktív előadás	
SZEMINÁRIUMOK		
1. Történeti áttekintés. Fogalmak tisztázása	Megbeszélés	
2. Tanácsadási modellek: szakember központú, orvos-páciens, folyamatorientált, pszichodinamikus, kognitív-viselkedési, tranzakcionális stb.	Ismeretek rendszerezése	
3. Tanácsadás típusainak osztályozása: segítség szerint, személyszám szerint, cél szerint	Ismeretek rendszerezése	
4. Újrdefiniált célcsoportok: diákok, szakképzés, tehetség, veszélyeztetett fiataloknak, állástalanoknak. Stigmatizált, kiszorított, mellőzött	Ismeretek rendszerezése	

csoporthoz tartozók ellátása		
5. Tanácsadói kompetenciák: alapvető, speciális, ismeretbeli, etikai és jogi, szakmai, mérési, módszertani, kommunikációs, interdiszciplináris	Szemléltetés, gyakorlás	
6. Verbális és nonverbális kompetencia gyakorlatok	Szemléltetés, esetszbeszélés	
7. Tanácsadási stratégiák	Szemléltetés, esetszbeszélés	
8. Tanácsadási módszerek: egyéni, csoportos, családi	Szemléltetés, esetszbeszélés	
9. Beszédvezetési gyakorlatok	Szemléltetés, esetszbeszélés	
10. Figyelmi gyakorlatok	Gyakorlatok	
11. Befolyásolási gyakorlatok	Gyakorlatok	
12. Mérlegelési eljárások	Szemléltetés, esetszbeszélés	
13. Megküzdési technikák	Szemléltetés, esetszbeszélés	
14. Összefoglaló		

Könyvészet

Borbély-Pecze, T.B , (2010), Életút támogató pályaoentáció. PH.D. tézis, Eötvös Lóránd T.E. Budavári-Takács, I., (2011), A tanácsadási módszerek, Szent István Egyetem

Dávid, M. (2012), A tanácsadás és konfliktuskezelés elmélete és gyakorlata, Esztergom

Fonyó, I, Pajor, A. (2000), Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből, Eötvös Lóránd TE, Budapest

Georgoulas, N., (2019), Counseling Psychology: Types, Objectives and the Role of Counseling Psychologist, COAB, Belgrade, Serbia

Herskovits, M., Ritoók, M (szerk), (2013) Tehetségek vonzásában, FETA Kiadó, Budapest

Kissné Viszket, M., Mogyoróssy, Zs., (2017-2018), A pszichológiai tanácsadás szakmai alapprotokollja, ELTE Kiadó, Budapest

Lionetti, T.M., Snyder, E.P., Chrisner, R.W, (2011), A Practical Guide to Building Professional Competencies in School Psychology, Springer

McLeod, J., (2013), An Introduction to Counselling. Fifth Edition, Open University Press

Murányi, I., (2006), A tanácsadás pszichológiája, in . Bagdy emőke -Klein Sándor (szerk.) Alkalmazott Pszichológia, EDGE 2000 Kiadó, Budapest

Nyitrai, E., A tanácsadás alapjai (2011), In: Császár-Nagy, N; Demetrovics, Zs; Vargha, A (szerk.) A klinikai pszichológia horizontja : tisztelgő kötet Bagdy Emőke 70. születésnapjára. Tanulmánykötet, pp. 275 – 288

Ritoók, M. Tanácsadás az iskolában, letölthető <https://docplayer.hu/18249210-Ritook-magda-a-tanacsadas-szerepe-a-lelki-fejlodesben.html>

Szemán, D., Karner, O., (2017), Tanácsadási modellek a felsőoktatási tanácsadásban – a hatékony modell tapasztalatai, Alkalmazott Pszichológia, 17(4), 105-128 o.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkálatai elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szemináriumi témák a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Vizsga	Portfólió (esettanulmányok)	50%
		Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor		Aktív részvétel	

11. A vizsga letételének (kreditek megszerzésének) egyidejű feltételei:

Óralátogatási kötelezettség.

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A félévi vizsgán megszerzett átmenő jegy (5,00).

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A szemináriumi dolgozat(ok) leadása és bemutatása.

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik.

Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg.

A türelmi időszakban (határidő után 3 nap) pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat (napi 1 pont levonás).

A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.

A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

Jegyszámítás, jegyösszetétel:

A szemináriumi feladatokra és parciálisra adott részjegyek kerekítés nélkül, két tizedesnyi pontossággal számítanak a végső jegybe. A végső osztályzat kiszámítása a részjegyek súlyozott középátlója, amely kerekítve kerül a naplóba (0,5-ös küszöb alatt lefele kerekítés).

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgaidőszakban és pótvizsgaidőszakban számolt végső jegy összetétele azonos.

Kompetenciák, kreditek elismerése:

A megszerzett kreditek elismerése a BBTE szabályzatának megfelelően történik. A jegyelismertetés a tanulmányi félév első hetében kell a titkárságon kérvényezni.

A szemináriumi/labor csoportok összetétele:

A szemináriumi/labor csoportok összetételének megváltoztatására az első két tanítási hét során van csak lehetőség, cserével, alapos indok alapján.

A szemináriumi/labor csoport be nem tartását a megfelelő csoportba irányítás követi.

Etikátlan magatartás:

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztató tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tétellel (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

Vizsgajegy fellebbezése:

A vizsgajegy fellebbezése írásban jelezhető, a titkárságra benyújtott kérvény révén, amelyben a hallgató megindokolja a fellebbezést, hivatkozva a javítási kulcsra. A fellebbezésre a jegyek naplóba (academicinfo felület) kerülését követő 48 óraban van lehetőség. A végső jegy a fellebbezés során nyert jegy lesz.

Kitöltés dátuma

2024.04.25

Előadás és szeminárium felelőse

dr. Batiz Enikő adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2024.04.25

Intézet igazgató

dr. Kotta Ibolya docens